

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 117 - 117 - VOLUME LIL - LETNIK LIL

NEW YORK, THURSDAY, JUNE 15, 1944 - ČETRTEK, 15. JUNIJA, 1944

Tel: CHelsea 3-1242

VELIK BOJ S TANKI Nemške oklopne divizije vdarile

Nemci so včeraj s tanki in štirimi oklopnimi divizijami vprizorili več močnih protinapadov na dveh krajih, kjer so angleški tanki in ameriška infanterija prodrli skozi nemško črto južno od Bayeuxa. Največja oklopna bitka v celi vojni se je bila sinoči v štrikotu, čegar vogli so Caumont, Villers-Bocage, Tilly-sur-Seulles in Baleroy.

Boji na celi fronti

Nemške oklopne čete so tudi z veliko silo napadle na skrajnem desnem krilu zavezniške črte in Amerikanci so morali zapustiti Montebourg. Nemci napadajo tudi angleške divizije, ki drže mostišče ob reki Dive, vzhodno od Proarna na levem krilu fronte.

Boji se bijejo na celi fronti. Mesta in vasi so bile zavzete, pa zopet izgubljene v bojih, ki se bijejo po gozdnatih gričih in njivah Normandije.

Zavezniki imajo inicijativo

Četudi so zavezniki pustili nekaj zemlje, posebno v predelu Tilly-sur-Seulles, katero mesto drže Nemci, so vendar vzdržali nemške protinapade. Sovražnik pa še nikakor ni utrujen in je mogoče pričakovati še nadaljnje napade. Na celi fronti pa imajo zavezniki inicijativo in se pripravljajo na nove napade.

Sedanji nemški odpor je eden največjih. V te boje so poslali Nemci štiri tančne divizije in če so divizije popolne, tedaj je 800 tankov. Dve diviziji sta prvovrstni, drugi dve pa nista tako močni, ker sta sestavljeni iz Hitlerjeve mladine, toda se bore fanatično. Četrta divizija je sestavljena iz novih in starih tankov.

Nemci so pričeli s svojimi silovitimi protinapadi v torek popoldne na angleški del fronte okoli Villers-Bocage, kamor so prišli Angleži z napredovanjem osem milj v enem dnevu. Takoj so se vneli tjuči boji s tanki, topovi in infanterijo po gozdovih in poljih.

Nad bojiščem neprestano letajo zavezniški bombniki in napadalniki, ki bombardirajo in obstreljujejo sovražnika.

RUSI PRODRAJO V KARELIJO

V štirih oddelkih prodira ruska armada pod zaščito artilerijskega ognja v Karelijo na 28 milj dolgi fronti. En oddelki je že dosegel 37 milj jugovzhodno od Viborga, ko je zavzel Kuutersekka na vzhodni strani Len'ngrad-Helsinki.

Poročila s fronte naznanjajo, da se Rusi bore moč proti moči, ko prodirajo v Mannerheimovo utrjeno črto, ki je raztegnjena čez jezera in gozdove južno od Viborga, ki so ga Rusi zavzeli v rusko-finski vojni leta 1940 in so se Fini tedaj podali.

Trije oddelki armade generala Gorovova prodirajo v severni smeri proti Viborgu na 17 milj dolgi fronti in so prišli že 40 milj severno od Len'ngrada.

Četrti oddelki Gorovove armade pa prodira proti Ladžskemu jezeru na 11 milj dolgi fronti in je zavzel Nenaemaeki, 18 milj od jezera.

Moskovsko poročilo naznanja, da na ostali fronti vlada mir, toda aeroplani so na osrednji fronti v ponedeljek in torek bombardirali sedem nemških letališč. Uničenih je bilo mnogo nemških aeroplanov na letališčih, Rusi pa so izgubili 8 bombnikov.

Nemci neprestano napadajo

Bitka med oklopnimi četami okoli Tillyja in Caena se nadaljuje," pravi poročilo iz glavnega stana generala Eisenhowerja. "Sovražnik napreduje napada ter skuša vstaviti naše protinapade."

Hitler pošlje v boj "samomorilno" divizijo

Neko poročilo pravi, da Nemci pošiljajo v boj samomorilne divizije in so se vneli boji, kakršnih še ni bilo po bitki za Stalingrad.

En neuspešen napad je bil odločno zdrobljen v okolici Carmen-tana, ki je najvažnejše mesto na Cherbourg polotoku in je sedaj zopet v zavezniških rokah.

Votline—pasti za Nemce

Vojaške potrebe in v nepretrgani vrsti prihajajo na francosko obal in zavezniške bojne ladje križarijo ob obrežju, kakor daleč seže oko.

Pred štirimi dnevi so ob obrežju divjali požari in zrak je bil poln razletajočih se granat iz topov z bojnih ladij in slišati je bilo večinskih razstrelbe TNT okoli sovražnih votlin v gorah.

Nemci so v gorah izkopali votline — nekatere so dolge tudi po eno miljo — in so zvezane med seboj s predori. Mnogo takih votlin je bilo z bombami zasutih in vojak, ki so bili v njih, so se morali zadušiti.

Norveški kvzling vstreljen

Angleški radio poroča da je bil pred svojo hišo v Oslu vstreljen norveški general in načelnik norveške zračne obrambe. Star je bil 35 let. Radio dalje poroča, da se je napadalen posrečilo pobegniti.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

GENERAL DE GAULLE IN FRANCIJA

Overseas News Agency poroča iz Washingtona, da so iz urada francoskega komiteja v Washingtonu izjavili, da je administracija v Franciji po osvoboditvi edini problem, o katerem more De Gaulle razpravljati s ministrskim predsednikom Churchillom.

"De Gaullova začasna vlada je edina možnost v Franciji. Mi vemo zagotovo, da je vsak, ki ima kaj vpliva v politiki ali pa vojni v Franciji z nami," je izjavil zastopnik komiteja prekomorski agenciji.

"Mi se smatramo za začasno vlado, ker imamo tehtne razloge," je nadaljeval. "Vsi, ki zbežijo iz Francije s pomočjo podtalnega gibanja, potrjujejo njihovo pripadnost De Gaulle. Francoska vlada mora nadaljevati svoj obstoj, in mi smo bili za nadaljevanje francoske vlade od časa armistacije."

"Ni važno, če zavezniki priznajo provizionalno vlado ali ne, samo, da ne ovirajo delovanja te vlade. Že dolgo je tega, kar so razpravljali o osvoboditvi Francije z vojaškega stališča. Civilna administracija je edino odprto vprašanje, o katerem general De Gaulle sedaj razpravlja v Londonu. Ker smo močni smo sigurni administrativne moči na osvobojenem francoskem teritoriju."

Francoski gorilci so lahko nudili le malo pomoči zaveznikom v Normandiji do tedaj, to pa zato, ker je bila to prepovedana zona s katere so naciji pregnali francoske civiliste vsaj za 12 milj v zemljo. S zavezniškim prodiranjem bolj globoko v ozemlje bodo pa francoski gerilci postali važen faktor v prekinjenju nacističnih črt komunikacij.

V francoskem glavnem stanu so povedali, da so zavezniki v stalnem stiku s Francozi, ki čakajo pripravljeni za borbo in osvoboditev Francije.

Podtalni francozi mešajo nemške račune med vpadom. Poročila iz podtalne Francije naznanjajo, da se francoski narod vedno bolj upira in da zelo ovira nemške načrte za bojevanje proti zavezniškemu vpadu.

Poročila, ki prihajajo skrivaj čez mejo na Špansko in po diplomatskih poteh, pravijo, da francoski gerilci prizadevajo Nemcem vedno več zaprek.

Da se Nemci zavedajo resnega položaja, je razvidno iz tega, da so v enajstih departementih v osrednji Franciji postavili pod isto vojaško vlado kot kraje ob atlantskem zidu.

Poročila iz Iruna na Španskem naznanjajo, da uporniki držijo mesto Tarbes ob vzhodni Pirenejev ter so odrezali velik del Francije od ceste in železnice ob Sredozemskem morju. Potniki, ki prihajajo na Špansko, pripovedujejo, da so Nemci preveč zaposleni drugje, da bi mogli poslati vojaštvo v Tarbes.

Poročano je bilo tudi, da uporniki držijo Limoges, kraji okoli Bordeauxa, Angoulême in Périgueux so brez vsake zveze z ostalo Francijo. Na Limousin pogorju in gorskih planotah pri Viennes in Correze je močna gerilska skupina, oborožena z orožjem, ki ga je dobila po aeroplanih.

Od Sredozemskega morja pa do Portbou se gerilci in maquis uporniki iz Savoje pomikajo proti zapadu čez reko Rhone ter zbirajo prostovoljce in vichyske orožnike. Iz podnožja Pirenejev se gerilci pomikajo proti severu.

Ti oddelki pa se ogibljujejo odprtega boja z Nemci in njih poglavito delo je sabotaza. Tudi Nemci se z njimi ne spuščajo v boj, toda zapirajo ljudi

Iz Jugoslavije

BOJI NA VEČ KRAJIH V JUGOSLAVIJI

Najnovejše vesti postaje "Svobodna Jugoslavija" o borbah v Jugoslaviji se glase:

Enote naše šestnajste divizije v sektorju Majevica so zavzele mesto Lazare po sedemnajsturnem ostrem boju. V bitki je padlo 350 nemških vojakov in mnogo jih je bilo ranjenih. Naše enote so zavzele osem velikih topov, petdeset težkih tovrnih avtomobilov, deset velikih ambulanc, pet avtomobilov, mnogo motociklov in radioaparatur, poleg mnogega drugega vojnega materijala.

V tridih bitkah na sektorju Srebrnica-Bratunac je bilo ubitih 30 Nemcev in nekaj je bilo ranjenih.

Ostre bitke se nadaljujejo v zapadni Bosni. Pod pritiskom naših sil je moral sovražnik umakniti svojo vojsko iz vseh utrdb med Drvarjem in Glamočom. Mesto Tičeva je prešlo večkrat iz rok v roke in je sedaj naše. V teh spopadih je izgubil sovražnik 120 mrtvih. V ostrih bojih na črti Badjevi-Bastrina-Mlinišče je padlo 150 sovražnikovih vojakov in častnikov.

V sektorju Petrovac-Bravsko je padlo 300 Nemcev. — Na cesti Bihac-Petrovac je bilo uničenih nekoliko tovrnih avtomobilov in ubitih 270 sovražnikovih vojakov. Zaplenjenega je bilo nekoliko vojnega materijala.

Na sektorju Brončani Majdan-Kadina Voda je bilo ubitih 30 četnikov.

Dva vlaka in trije tovorni avtomobili so bili uničeni na liniji Bosanski Novi-Krupa, ravno tako trije vlaki na liniji Sarajevo-Mostar.

Nemci so skušali obdržati ceste, po katerih se umikajo, toda ameriški tanki so jih pognali v gore, nato čez nje in so zavzeli važno križišče cest.

Višje proti severu so Amerikanci zadeli na Nemece, ki so se vstavili v neki dolini, po kateri pelje cesta v Grosseto, toda so jih pregnali. Na tem kraju so zavezniški na pol pota med Rimom in tako imenovano Rimini-Florence-Pisa črto, na kateri se nameravajo Nemci vstaviti in se postaviti v bran.

Jugozapadno od Narnija so Angleži zavzeli Terni, od koder preti Nemcem velika nevarnost v Rieti, Aquili in Teramu, iz katerih krajev se bodo morali Nemci umakniti.

Kakih 1500 ameriških bombnikov je napadlo letališči Le Bourget in Creil v Parizu, Etampes-Mondésir, ki je tudi v zapadni Franciji in Melsbroeck in Eindhoven v Belgiji.

Nemški radio poroča, da je iz Italije priletelo mnogo zavezniških bombnikov, ki so bombardirali Monakovo.

Zavezniški so se poslužili lepega vremena in so njihovi aeroplani bombardirali nemške postojanke in strateške kraje za fronto.

Nemci poročajo, da so bile vroče zračne bitke nad Madridom, ko so ameriški bombniki z velikim številom napadnih aeroplanov prileteli od zapada.

Ameriške letelce trdnjave so bombardirale prevozne črte čez Brest polotok. Bombardirali so šest mostov na železnici proti progi, ki pelje iz Vannes v St. Malo in po kateri dobivajo Nemci ojačenja z juga na kraj, kjer se bori ameriška četrta di-

Partizani zavzeli bosansko mesto

Glavni stan maršala Tita naznanja, da je osvobodila vojska zavzela Loparevo v vzhodni Bosni in so odnesli bogat plen ter so prisilili Nemce, da so izpraznili predel v zapadni Bosni med Glamočom in Drvarjem.

Na raznih krajih fronte je bilo ubitih 1000 Nemcev. Poročilo dodaja, da je Sicevo v partizanskih rokah.

Nadalje pravi poročilo, da so zavezniški bombniki povzročili Nemcem težke izgube v dolini Vrbsa.

NOVA ČRTA V ITALIJI PREBITA

Zavezniški so severno od Rima na treh najvažnejših krajih prebili novo, hitro zgrajeno nemško utrjeno črto ter se bližajo važnemu križišču cest Grosseto, 114 milj severno od glavnega mesta ter Terni, 62 milj še višje proti severu.

Nemci so se le za malo časa mogli vstaviti na črto med Tivolskim morjem in Bolsana jezerom, kajti zavezniška infanterija in tanki so razbili njihovo črto. Nemci se tudi ne morejo zdržati ob Tiberi in poročila iz zavezniškega glavnega stana naznanjajo, da zavezniške armade na celi 200 milj dolgi fronti napredujejo.

Največ uspeha je včeraj dosegla peta armada generala Marka W. Clarka, ki prodira ob obrežni cesti in je vdarila na naglo zgrajene sovražne postojanke onstran zavzetega Orbetella.

Nemci so skušali obdržati ceste, po katerih se umikajo, toda ameriški tanki so jih pognali v gore, nato čez nje in so zavzeli važno križišče cest.

Višje proti severu so Amerikanci zadeli na Nemece, ki so se vstavili v neki dolini, po kateri pelje cesta v Grosseto, toda so jih pregnali. Na tem kraju so zavezniški na pol pota med Rimom in tako imenovano Rimini-Florence-Pisa črto, na kateri se nameravajo Nemci vstaviti in se postaviti v bran.

Jugozapadno od Narnija so Angleži zavzeli Terni, od koder preti Nemcem velika nevarnost v Rieti, Aquili in Teramu, iz katerih krajev se bodo morali Nemci umakniti.

Aeroplani igrajo zelo važno vlogo v vpadu v Normandijo

Okoli tisoč zračnih trdnjav in drugih bombnikov je včeraj napadlo petrolejsko cistilnico v Emmerichu v Nemčiji ter sovražna letališča in mostove v Franciji in Belgiji. — Drugi bombniki pa so bombardirali nemške koncentracije za fronto.

Kakih 1500 ameriških bombnikov je napadlo letališči Le Bourget in Creil v Parizu, Etampes-Mondésir, ki je tudi v zapadni Franciji in Melsbroeck in Eindhoven v Belgiji.

Nemški radio poroča, da je iz Italije priletelo mnogo zavezniških bombnikov, ki so bombardirali Monakovo.

Zavezniški so se poslužili lepega vremena in so njihovi aeroplani bombardirali nemške postojanke in strateške kraje za fronto.

Nemci poročajo, da so bile vroče zračne bitke nad Madridom, ko so ameriški bombniki z velikim številom napadnih aeroplanov prileteli od zapada.

Ameriške letelce trdnjave so bombardirale prevozne črte čez Brest polotok. Bombardirali so šest mostov na železnici proti progi, ki pelje iz Vannes v St. Malo in po kateri dobivajo Nemci ojačenja z juga na kraj, kjer se bori ameriška četrta di-

vijska skladišča bencina v Andian pogorju ter železniške postaje v Domfrontu, St. Martinu in Mezidonu.

Dve veliki skupini napadnih aeroplanov sta leteli sto milj južno od fronte in so bombardirali most čez reko Loire pri La Possonniere, kjer je nastanjenega mnogo nemškega vojaštva. Poleg ladij dovažajo tudi vojaške zaloge transportni aeroplani, ki pristajajo na planjavah ob obrežju in na zavzetih letališčih.

Zavezniški glavni stan pripisuje veliki uspeh v Normandiji zavezniški premoči in bombnikom, ki so zelo zadrževali nemške čete, ki so prihajale proti obrežju. Poleg drugega so zavezniški bombniki tudi bombardirali mostove pri Villedieu in Avranches, so porušili železniško postajo v St. Sever-Calvados ter en viadukt in železniško postajo blizu St. Lo.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignac Huda, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
218 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertising on Agreement.
EA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno, nedelje in praznikov.
"GLAS NARODA", 218 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHICAGO 2-1543

Kako so se zavezniki pripravljali na vpad

Rusi so skoro dve leti priganjali zaveznike, da odpro drugo fronto. Anglički ministrski predsednik Churchill je v svojih govorih večkrat obljubil, da bodo zavezniki napadli Hitlerjevo evropsko trdnjavo in tudi predsednik Roosevelt jo je nekajkrat omenil. Iz vseh takih izjav pa je bilo razvidno, da zavezniki z drugo fronto odlašajo in javnost ni mogla razumeti, zakaj je vse to odlašanje. Slednje je dolgo pričakovani vpad prišel 6. junija in ves svet se je združil in tudi oddahnil. "Sedaj je napočil dan masčevanja," tako si je vsakdo mislil.

Za tako velikansko podjetje je treba zbrati velikanske sile, ki jih je treba oborožiti in preskrbeti z vsem potrebnim. Treba je tudi zbrati velikansko brodogradnjo, da vse to prepelje čez preliv. In predno je vse to izvršeno, vzame mnogo časa.

Pa to so vse neposredne potrebe za vpad. Javnost ni mislila na to, kaj se vsega drugega je potrebna, da se morejo poveljniki znebiti, da bo vpad popolnoma uspel.

Tako je bilo treba za priprave na vpad poklicati tudi znanstvenike. Kdo bi mogel misliti na to, da so več mesecev znanstveniki brskali po knjižnicah in iskali stare knjige 17. in 18. stoletja, da se iz njih natančno pouče o geologiji ali zemeljski sestavi vpadnega ozemlja. In vse to so v resnici napravili znanstveniki: prebirali so stare knjige, da so natančno dognali, kakšna je zemlja ob francoski obali in kakšen je pesek na obrežju.

Več mesecev pred vpadom se je na majhnih ladjah, kakor snih so se zavezniki poslužili za prevoz čet in vojnega materiala v Normandijo, pripeljalo več znanstvenikov, mladih in starih na francosko obal z namenom, da natančno pregledajo zemljo. Po treh dneh so se plazili v bližini nemških gnezd strojne in baterij. Dognati so hoteli, kakšna je zemlja, kakšen je pesek, da bodo tamni oddelki imeli s seboj potrebni material in priprave, da bodo mogli takoj po vpadu naglo voziti v notranjost dežele.

Dramatično povest, ki se je pričela v knjižnicah in v laboratorijih in ki so jo sklenili ameriški in angleški vojniki, pripoveduje profesor, mehkega značaja in v zanemarljeni obleki. Ko so se zavezniki poveljniki pričeli pripravljati na vpad, so ga poklicali, da jim razloži značaj francoske obale. Rekel jim je, da bo treba pregledati zelo stare knjige in rokopise, toda poveljniki so ga začudeno gledali in zelo težko mu jih je bilo prepričati, da je to neobhodno potrebno. Pripovedoval jim je o ledeni dobi, in kaj je pustila za seboj, ko se je umaknila. Častniki tega niso hoteli poslušati, zato je profesor sklenil, da bo šel in bo pregledal zemeljsko sestavo obrežja. Najprej pa je pregledal stare fotografije obrežja in razna poročila o pristaniščih. Nekaj mesecev pred vpadom pa je ponoči z nekaterimi svojimi tovariši znanstveniki tiho dospel na francosko obrežje, da pregledajo pokrajino.

"Po milje smo se splazili po trebuljih," pripoveduje učeni profesor, "s seboj smo imeli posebne instrumente in smo nabrali vzorce peska in zemlje in zaznamovali na zemljevidu mehke kraje obali in vse to smo prinesli v Anglijo."

V laboratorijih so dognali lastnost in sestavo zemlje in peska in s tem tudi dognali, kake vrste tanki, truki in druga vozila bi mogla voziti na tem in onem kraju. Zaznamovali so prostore, na katerih bo treba položiti jeklene mreže na mehka tla, da bodo mogli po njih voziti težki tanki in truki.

Nato so znanstveniki pričeli proučevati nemške obrežne utrdbe in z eksperimenti so dognali, iz kakšnega materiala so utrdbe in s kakim orožjem jih bo mogoče razbiti. Iz kakšnega materiala so zgrajene utrdbe, so znanstveniki največ dognali iz fotografij in iz poročil izvidniških čet.

Na isti znanstveni način so dognali čas poplav okoli Carantana. Vsaka malenkost jim je bila dobrodošla. V tem slučaju so tudi proučili vojaška poročila o preplavljenih ozemljih v nemško-francoski vojni pred 74 leti.

Za veliki vpad je bila tedaj potrebna tudi znanost in ne samo vojaško znanje.

Urad za zaposlitev ustanovil nov način iskanja dela

Urad za zaposljevanje pripravlja za vojake odpusčene iz vojske pregled delavskih priložnosti v vseh večjih industrijskih središčih, kjer živi več kot 100.000 ljudi, in v glavnih mestih vseh držav, brez ozira za njih veličino.

Po besedah Paul V. McNutta, predsednika Vojne Komisije za Delavsko Moč, bo pregled, ki bo izšel pod imenom Informacij za VETERANE na Delavskem Tržišču, in se oslanja na podatke dobljene od delodajalcev, prenavljan vsaka dva meseca. Potem tako zbranih informacij se bo natančno videlo kakšne so priložnosti delavcev v vseh glavnih industrijskih krajih, za najmanj šest mesecev vnaprej.

Radi omočenja zaposljevanja, ter da bi se veteranom dalo najboljše kar je mogoče, so bili ti pregledi poslani skoro vsem okrajnim uradom za zaposljevanje v glavnih okrajih dežele. Tako se bo sedaj povsod takoj vedelo o priložnostih dela v 114 glavnih zaposljalnih krajih dežele. Tudi druge take informacije bodo od posebne važnosti in koristne onim veteranom, ki želijo vedeti od delavskih priložnosti v nekem čisto drugem kraju dežele.

Skozi ta pregled se bo tudi izvedelo, kje so ne samo največje vojne in civilne industrije.

je v vsakem posameznem kraju, toda tudi o izgledih na takojšnjo zaposlitev, ali na zaposlitev v bližnji bodočnosti, ter tudi o mogočnostih za zaposlitev po vojni v označenem okraju. Pridodate so še informacije, ki bodo od koristi onim, ki se preselijo v drugi okraj, kot so na primer imena tvevk, vrste del takoj na razpolago, delavne ure, plače, možnost dobrega stanovanja, cene življenjskih potrebščin, takih priložnosti kot so šole, bolnice, prevoz.

Gospod McNutt je rekel, da se bodo ta naznanila rabila v uradih za zaposljevanje, za navsote veteranom odpuščenih iz vojske. Vojska, mornarica, marina in obalna straža so zelo zainteresirane na tem novem planu, ter bodo v polni meri izkoriščali informacije tega pregleda, posebno ko pride do demobilizacije.

Skoro vsaki okrajni oddelki Urada Združenih držav za zaposljevanje sedaj zbira ne samo delavce za vojno industrijo, tudi delavce za važne civilne tvevk, za železnice, za administracijo vojne hrane, za administracijo vojnega ladijskega prevoza. To splošno zbiranje je napravilo Urad za zaposljevanje središče za iskanje dela po celi državi.

(FLIS—Common Council)

PODRUŽNICA ŠT. 2 SANS — CHICAGO

Kot že večini znano, smo radi dvorane začasnno ali morda za stalno spremenili dan naših sej. Prihodnja redna seja se vrši v nedeljo, dne 18. junija, pričetek točno ob pol treh popoldne, v Fleinerjevi dvorani, 1638 N. Halstead Street.

Pridite zagotovo vsi na to sejo, ker se homo poleg našega dnevnega reda tudi malo pogovorili o gnujni propagandi proti delu SANSa, od peščice med nami, v Ameriki živčih ljudi — Slovencev.

IZ ZAPADNE PENNE

Cenjeni urednik: — V a m dam vedeti, da smo imeli tukaj dne 8. junija slano, pa ni napravila mnogo škode, ker je nastopila megla in pojedla slano.

Poročam vam tudi, da je umrl tukaj po težki operaciji Mike Salopik, že v aprilu in je bil tudi naročen na list "Glas Naroda".

John Okrosek, Smithon, Pa.

DAR ZA SANS

Uprava "Glasa Naroda" je večeraj odposlala posebni dar na urad SANSa v Chicago, Ill., v znesku \$31.35, kateri je bil nabran na pikniku pev. dr. "Slovani" v Brooklynu pretečno nedeljo za partizanske zvezde, katere je brezplačno izdelal in podaril rojak Frank R. Vavpotich, 227 East 25th St., New York 10, N. Y., ter katere je na pikniku prodajala mala Josephine Peshel iz Brooklyna.

VPOŠTEVAJTE!

Samo sporočilo 25 besed, — v tem je vključen naslov in podpis, — je dovoljeno, ako pišete v stari kraj potom škofjskega urada.

Vsi kateri želite formularje za pisma za v stari kraj, vpoštevajte, da je dovoljeno samo 25 besed naznanila izključno le družinske zadeve. Ne pošiljajte dolgih pisem. Najbolje, da sporočite župniku, naslov dotičnega ali dotične, ki jim želite pisati in Vaš natančni naslov. Sporočite svoje družinske novice od pretečnih treh let. Jaz bom potem iz Vaših pisem sestavil temu primerno besedilo. Rev. Pius Petric, ofm.

UMRL V OBRAMBI DOMOVINE Peter Chavka

Vladimir Chavka in njegova žena iz Walsenburg, Colo., sta dobila poročilo od vojnega urada, da je bil njun sin Pete ubit v bitki z Japonci nekje na Pacifiku. Star je bil 25 let. Poleg staršev zapušča enega brata in dve sestri.

Vesti

IZ JUŽNE AMERIKE

Buenos Aires, Argentina. — Umrla je Marija Kukanja, došlika ime Furlan, stara 37 let, doma iz Malega doja pri Komnu. Boina je bila dolgo časa. Zapušča moža.

V Vicente Lopezu je naglo umrla Efra Krševan. Podvrčel se je morala operaciji, katere pa ni prestala. Zapušča moža in dve hčerki.

Po dolgi bolezni je umrl Jože Čuk, star 39 let in doma iz Predgrize pri Idriji na Nortranskem. Zapušča ženo in dva sinčka.

V sanatoriju Doyen se nahaja rojak Anton Terpin, stavlinski delavodja. Dobil je težke poškodbe, ko je padel iz visokine na tla pri pregledovanju neke stavbe. Doma je iz Števerjana pri Gorici na Primorskem.

Ubit v premogovniku

Dne 26. maja je padla plast kamena na rojaka Joseph Uduca iz Barton, O., in ga ubila. Njegov pravi priimek je bil Perle. Doma je bil s Kersin vrha pri Krškem. Zapušča dva sinova in eno hčer, v Clevelandu, O., pa dve sestri.

Pogrešan v Italiji

Družina Jacka Brancela iz Taylorville, Ill., je bila obveščena, da se pogreša njen sin Jackie v Italiji od 15. maja. Upanje je, da še živi.

Cena knjige "Recipes of All Nations" povišana

Četudi je bila že pred kratkim cena ANGLEŠKE kuharske knjige "Recipes of All Nations" povišana, smo obdržali ceno \$2.50 dokler nam je zaloga potekla. Novo zalogo smo morali nabaviti po povišani ceni in zaradi tega bo cena te knjige veljala od danes naprej \$3. komad. Točko v naznanje. — Knjigarna Slovenic Publishing Co., New York.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancev za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo, pred ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtku gotovino oz. znamke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

RAZGLEDNIK

NEKAJ ZANIMIVOSTI ZA POLJEDELCE

Poljedelstvo na našem jugozapadu

V državah našega jugozapada je mnogo rastlin, ki so velike vrednosti v kolikor pride poljedelstvo v poštev, daširano se za to rastlinje do nedavnaj ljudje niso mnogo zanimali. Dr. A. C. Shend, kemik in vsenčilski profesor pravi, — da je v pustinskih pokrajinah našega jugozapada prav lahko ustanoviti farne, katere se bodo prav dobro izplačale in na katerih je treba gojiti raznovrstne kakteje, mesquite, takozv. "vravoge kremplje" (devil's claw), itd.

Kmetje na otoku Sicilija, kjer je kozjereja zelo razširjena, že veliko število let importirajo ameriške kakteje. Sedaj imajo tunkaj cele sadovnjake teh kaktej, katerih pridelajo vsako leto po deset ton na vsakem akru. V kaktejah je 14 odstotkov sladkorja. Tudi v Zelenih državah Mehike, pridelujejo ogromne količine raznovrstnih kaktej.

Navadne vrste kakteje je prav lahko spremeniti v živinsko krmo, dočim se iz takozvanih sadnih kaktej izdeluje izvrsten sladkor. Iz kakteje, imenom jojoba, se pridobi mnogo voska, in "devil's claw" je prav dobra živinska krma, dočim se mladi odrasli rabijo kot sočivje, ki je boljše, kakor okra.

Grmovje, znano pod imenom mesquite, so na Havajskem otoku oplemenili tako, da na njem sedaj pridelujejo velike količine fižola, znanega pod imenom Kiawe. Tudi ima sadje mesquite mnogo sladkorja, oziroma mnogo več, kakor sladkorni trs. Takozvani gumi-mesquite ima pa mnogo dobrega gumijsa, ki je bolj, kakor znani "gumi arabicum".

Tudi rastlina, imenom "vanilliger" je izborna za izdelovanje tanina, in iz znane palme "yucca" se izdeluje milo.

Umetna gnojila iz vojaških čevljev?

Kongresnik Calvin Johnson, republikanec iz države Illinois, je minuli teden v kongresu pokazal svojim kolegom par vojaških čevljev, na katerih so bili pribiti novi podplati in nove pete. Pri tem je v svojem govoru o teh čevljih naznanil, da Smith Rowland Fertilizer Co. v Granite City, izdeluje iz takih čevljev — umetna gnojila in si ceer na ta način, da take čevlje z posebnimi stroji zmlejejo in jih potem spremenijo v umetna gnojila.

Vojni oddelki je na to očita nje imenovanega kongresnika odgovoril, da ima ta oddelki v Hannibalu, Ill., posebno tovarno za popraviljanje vojaških čevljev, in da ima častnik, ki je upravitelj te tovarne, pravico, prodati vse stare čevlje, ki niso več za rabo vojaštva. Tako je nedavno dospel velika po-

šilatev takih obrabljenih čevljev iz Aljusiškega otočja, ki so bili tako obrabljeni, da se ni izplačalo jih popravljati. Te čevlje je potem imenovana pravljajnica prodala čikaški tvevki in sicer po 21c funt. — Čikaška tvevka je pa pronašla, da so bili ti čevlji mnogo slabši, kakor je bilo pričakovati in tako se je najhujše zgodilo, da so potem poslali to obrabljeno "robo" v tovarno za izdelovanje umetnih gnojil.

Nova patentirana jabolka

Zvezini patentni urad le redkokdaj izda patente za novo vzgojeno sadje. Nedavno smo poročali o nove vrste patentiranih oranžah, katere je vzgojil nek lastnik oranžnih nasadov v Floridi. Sedaj pa poročamo patentni urad v Washingtonu, D. C., da je med 535-timi patenti, katere je izdal tekom minulega maja, tudi patent, kateri je bil podeljen nekemu Robertu Campbellu v Grand Forks, British Columbia, Kanada, ki je vzgojil povsem nove vrste jablane. Jabolka, ki dozore na ti vrsti novih jablan, so gladka, okrogla in dozore rano v avgustu, v kolikor pride British Columbia v poštev. Večje te jablan pogamja iz debla v geometrično-pravem kotu, tako da raste vodoravno iz debla, kar je zelo ugodno za sadjereje.

BUY EXTRA BONDS

so vključene sledete slovenske pesmi: SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA"

V PESMARICI

1. Področje — moški zbor z bariton samospevom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Orodni zbor — mešani zbor
5. Pomladinska — mešani zbor, s bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Altantski odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton samospevom
9. Kantata iz psalma 126 — moški zbor
10. Soči — za samospeve, mešani zbor in spremljevanjem glasovira
11. Psalm 29 — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO 50 centov KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zборе, katere je uglašbil in v samozaložbi izdal MATEJ L. HOLMAR, organist in pevec v pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri: **KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. COMPANY**
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

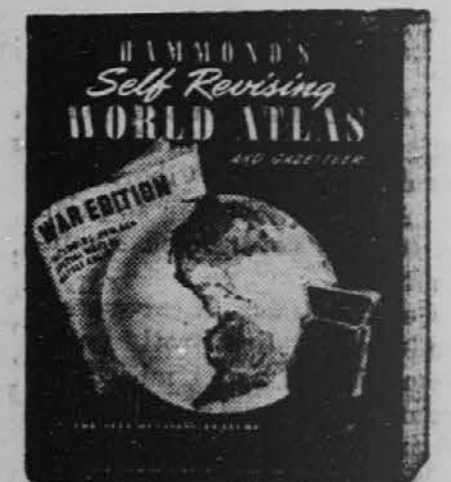
NOVA IZDAJA "Hammondov SVETOVNI ATLAS"

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "GLAS NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

CITATELJEM je spano, kako se je vse podratilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno doposiljanje lista, lahko gredo upravnistvu na roke a tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. **ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES** in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravnistvu nepotrebne stroške?

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisec hram podpira in občani na priobčanje. Dopolni za četrtično Slovence naj bodo v našem uradu najkrajše v uradi zjutraj.

Dopolni se nam vedno dobrodelež, kar zmanjšuje vse naše čitavosti in se s njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

VESELICA ZA SANS V BROOKLYNU

Slovenci v Brooklyn in okolici, člani, prijatelji in podporniki SANSa, ste vabljeni, da pridite v soboto 17. junija na veselico v Slovenskem Domu in s tem pomagajte podružnicam SANSa v Brooklynu.

Gotovno je že vsakemu znano iz slovenskih listov in tiskovin, ki jih podružnice dobivajo od SANSa, da se bo vršila konferenca vseh SANSovih podružnic začetkom meseca julija in sicer v Chicago, Ill.

Vsaka podružnica, ki je do 31. marca 1944 prispevala finančno in je drugače aktivna, je upravičena do svojega zastopnika. Vozne stroške mora podružnica kriti sama, kar seveda stane precej denarja. Kolikor je meni znano, nobena podružnica iz Brooklyna ne bo poslala svojega zastopnika, pripravljenih pa je par podružnic kriti del stroškov z društvenimi prispevki.

Zato bo ta veselica, da s prostovoljnimi prispevki in darovi dobimo toliko skupaj, da bi lahko poslali vsaj dva delegata iz naše naselbine na konferenco v Chicago.

Danes bolj kot kdaj prej potrebujemo močno narodno organizacijo, ki naj pomaga naši novi domovini, obenem pa tudi naši stari domovini, našim bratom in sestram, ki se tako junsko borijo na naši strani proti fašizmu in s tem pomagajo tudi Ameriki, ki se bori proti fašizmu in jih zato tudi podpira.

Storimo svojo narodno dolžnost; pomagajmo nesebično, kjerkoli je naša pomoč potrebna, za hitrejši konec vojne in za trajen mir, kar bomo dosegli samo v močni narodno politični organizaciji.

I. R.

DVODNEVNI PIKNIK V GOWANDI, N. Y.

Odkar se je tukaj ustanovilo angleško poslušajoče društvo 728 SNPJ. leta 1931, je brez male izjeme skoro vsako leto priredilo piknik s tukajšnjim slovensko poslušajočim društvom SNPJ. Ti skupno obdržavani pikniki so se vedno izkazali uspešni in v zadovoljstvo obeh društev.

Tudi letos sta se obe društvi združili in se v svojo sredo sta sprejeli tukajšnji krožek mladine. Torej bomo praznovali, oziroma obhajali 40-letnico S. N. P. J. in 5-letnico krožka ob enem. Ta prireditve se vrši 17-18. junija na istih prostorih kakor prejšnja leta. Tam imajo društva slovenskih organizacij v Gowandi vse pripravljeno za take slavnosti. Plesna dvorana s streho, veliko prostora za razne tekme, klopi za sedeže, pivo pri bari, hrana v kuhinji itd. Če nas pa obišče kakšen abstinent, ga pa kar pošljemo pod hribček k mrlzem studenčku, ali mu se kar iz za bare postreže z vodo studenčnico.

Vsako leto so ta društva gledala, da so preskrbela kar najbolj mogoče dobro godbo za trgalec čevljev. Ker se je pa Peršinov Jaka, iz Warren, Ohio,

že večkrat tukaj izkazal za dobrega voditelja svojega orkestra, se ga je tudi letos angažiralo za ta piknik. Torej, če ima kateri izmed plesalcev v Gowandi že bolj obrabljene čevlje, je priporočljivo, da si nabavi nove, ker ob godbi Peršinovih fantov se boste prav pošteno navihteli pri polkah in valčkih. Odbor bo že skrbel, da bo vse v redu za mlado in staro, glavno je le, da se udeležite in pomagate pri proslavi naših organizacij.

John Matekovich.

Podlegel poškodbam.

Za poškodbami, katere je dobil pri delu v rovu, je umrl Avgust Oblak v Superior, Wyo. Oblak je bil v Zagorju ob Savji 25. avgusta 1892. V Franklinu, Kans., zapuščala starše, ženo, sina in hčer ter več drugih sorodnikov.

Back the Attack!

"STRIC SAM: PODPRILI TE BOMO 100%, DA BO 5. VOJNO POSOJILLO DELEŽNO ZAŽELJNEGA USPEHA!"

SPOMINI

Bessemer, Pa. — Ko je narava tako lepo odeta s cvetjem in zelenjem, je tudi mene zveselilo, da sem se domislila, da se oglasim v "Glas Naroda," ki je moj najljubši prijatelj v tej deželi. Čitam ga 36. let, živim pa tukaj 38. let. To je dolga doba, da se tukaj nahajam. Spominjam se svojega priхода v to deželo, ko sem se zgubila in nisem prišla na pravo mesto. Pa vseeno je bilo dobro. Ljudje so bili jako prijazni z menoj. Še par mladih fantov je prišlo gledat, seveda pa sem bila že starejša od njih, pa vseeno smo zapeli tako imenovano pesem: "Pod klančkom sva se srečala." Tako lepo je pesem zadonela, da jo še danes slišim. Posebno spominjam se človeka domišlj mladosti in evetja, ko je tudi v stari domovini, prišla pomlad. Otroci smo šli na vse kraje, pobirali smo, kar nam je ljubljena narava dala, ko pa človek odraste, so pa zopet druge stvari, ki imajo tudi veselje z njimi. Tako na primer sem jaz rada hodila posebno v poletnem času na cerkvene shode ali žegnanje. Najljubše mi je bilo v sosedno farno, ki je bila bolj v hribih. Moja prijateljica je tudi rada šla z menoj; hodile smo lepo po zelenem bukovem gozdu. Ona je rada šla, ko ji je dišalo, da bo videla, kar je v sren mislila. Tako je enkrat ubereva na to pri ljubljeno pot. Seveda jaz sem morala nazaj sama hoditi, ko je dobila tam svojega fanta. Pa tudi lačne smo bile in ona mi svetuje, da gremo na kosilo. Tako smo šle. Pridemo v gostilno in lepa gostilničarka naju vpraša, kaj želimo.

Ona pa hitro naroči juho, kot je že bila navada. Gospodinja reče, da nimajo drugačne, kot suho juho. Vidite, da so bili jako izobraženi, ko so suho juho skuhali. In midva sva jo tudi jedla, pa tudi mesa je bilo dosti notri.

Sedaj je pa dosti tega, da mi oprostite za to pisanje. — Na Bessemerju ni nič posebnega. Ženice in matere imajo skrb, kdaj se jim bodo može in sinovi vrnili v naročje. Ki jih tako težko čakajo. Društva, klubi, pa počasi rinejo svojo pot, ker je dosti slovencev že pokrila hladna zemlja, in nas je le malo in smo tudi že trudni. — Dela se tudi in dela lahko vsak, če ni popolnoma izčrpan. Kam pogledaš, se trudi eden tako drugi drugače. — Sadili

smo in kopali, da je veselje, ko prične rasti. Za danes mislim, da je dosti. Pozdrav vsem čitateljem! Ivana Zakrznšek.

ZBOROVANJE ZOJSA

V nedeljo, 26. marca se je na pobudo Srbskih društev iz Turtle Creek Valley vršila seja vseh Jugoslovanskih društev, katere namen je bil organizirati postojanko ZOJSA. V odbor so bili izvoljeni: Preds. M. V. Blagovich; podpredsedniki: T. Baburič, M. Vodič in M. Brucic; Tajniki: M. J. Popovich, M. Mlinarič in Anton Rednak.

Odbor je sklenil, da se priredi velik JAVEN SHOD v nedeljo, 25. junija v Turtle Creek High School. Povabljeni so razni govorniki od Srbov, Hrvatov in Slovencev. Od Slovencev so bili povabljeni John Kvarčič, preds. zveze SNPJ v Zgornji Pennsylvaniji; F. J. Kress, preds. zveze ABZ; Dr. F. J. Arch in Janez Maglie, tajnik angl. poslušajoče zveze SNPJ. — ZOJSA bo zastopal Janko Rogelj iz Clevelanda, Ohio. — Začetek shoda bo točno ob 7. uri zvečer.

V imenu odbora vabim vse rojake iz bližnjih naselbin, da se polnoštevilno udeležite tega shoda, ker tako bomo pokazali, ostalim Jugoslovancem, da se tudi Slovenci zanimamo za usodo naših rojakov v Jugoslaviji.

Za odbor ZOJSA.
Anton Rednak, tajnik.

Z I V I IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezana.

Cena \$2

KNJIGARNA
SLOVENIC PUBL.
COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

PROTEST

Društvo Slovan št. 3 SDZ., Cleveland, O., je na svoji redni seji dne 17. maja t. l. vzelo v pretres tudi dnevne napade na SANS in njega upravne uradnike.

Ker je društvo Slovan član SANSa kakor tudi JPO., je dolžnost društva, da tesno stoji za tem, kar pomaga graditi in deurno podpira. Članstvo dr. Slovan št. 3 SDZ. najodločneje obsodja razdirače sloge, katere nam je sedaj bolj kot kdaj poprej potrebna.

Obsodja se podile in zavite napade na častnega predsednika SANSa Louis Adamiča, na predsednika Kristana in druge, zadnji čas pa tudi na Dr. F. J. Kerna.

Obsodja se nesramno zavita poročila duhovnika patra Ambrožiča in urednika Am. Domovine Debevea. Napadi priobčeni v Am. Slovanu in Am. Domovini imajo prozorni namen škodovati SANSu in njegovim uradnikom.

Opozarja se Vas, prenehajte. Ako ne morete sodelovati, pa pustite, da gre SANS svojo pot, in Vi idite svojo.

SANS naj dela za samoodločitev naroda v stari domovini. Vi pa lahko za krajla in beogradsko glavnačo.

Za društvo Slovan št. 3 SDZ.

John Pollock, predsednik.
Stephen Lander, tajnik.
Ludvik Medvešek, blagajnik.
Cleveland, O.

Smrtna nesreča

V Mulberryju, Kans., se je smrtno ponesrečil Frank Cop, star 39 let. Rojen je bil nekje na Hrvaškem in v Ameriko je prišel leta 1920. Nesreča se je pripetila, ko je položil puško na avtomobil, da se odpelje na tri milje oddaljeno farmo. Puška se je sprožila in krogla ga je zadela pod srce. Zapuščala ženo, mater v Kansas Cityju, eno sestro in tri pobrate, ki so vsi pri vojakih.

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W 26th St. Chicago 23 Ill.

Izjave antifašističnih voditeljev v starem kraju

(Opomba: — Pisatelj tega sestavka, Edvard Kocbek, je član Krščanske socialne stranke in podpredsednik izvršnega odbora Osobodilne fronte za Slovenijo. Je slovenski pesnik in pisatelj, dobro poznan med ameriški Slovenci; njegov sočlovek je bil rev. Aleksander Urankar, bivši član eksekutive SANSa. Po poklicu profesor francosčine in književnosti je izdal krščansko-socialistično revijo "Dejanja".)

Njegov apel na slovensko duhovščino, ki se je vrgla na stran okupatorjev, najprej Italijanov, zatem pa Nemcev, velja tudi za slovensko duhovščino v Ameriki, onim Slovincem, ki zaslepljeno podpirajo reakcijo proti svojemu narodu.

SANS podpira ljudsko borbo proti vsem sovražnikom slovenskega naroda, notranjim in zunanjim, in njegova naloga je, da podpira le one borilce v stari domovini, ki kooperirajo z Ameriko in njenimi zavezniki v borbi za svobodo in boljšo bodočnost navadnega človeka. Vsa propaganda v korist neke "sredine" je le propaganda v korist starega reda, ki ga predstavlja Hitler in njegovi kvizlingi. Slovenski narod se bori proti temu zin in SANS ga v tej borbi podpira. — Tajnik.)

SLOVENSKI KRISTJAN SVOJEMU DUHOVNIKU

Profesor Edvard Kocbek

Spominjam se ene naših partizanskih noči. Na nebu je sijal droben krajec, svet je bil potopljen v pokojen sonrak. Le na bližnji progi je od časa do časa zarežljala sovražnikova strojna. Bili smo na dolgi poti, stopali smo v dolgi vrsti drug za drugim, oprtani in tihi. Karavana se je vila enakomerno po ravni, enakomerno v hrib, enakomerno v dolino.

Tudi prejšnja leta sem hodil mnogo peš po naši zemlji, toda takega razmerja do nje nisem dobil nikoli, kakor s teh nočnih pohodih. V noči si vedno bližje resnice, bližje zemlji, bližje človeku. Šele noč mi je razodela

človeško skupnost. Pred seboj čutim tovariša, za seboj čutim tovariša. V motni osvetlitvi čutimo, kako se spreminja okolica, neprestano smo prisiljeni ustvarjati novo ravnotežje svoje zavesti v temnem svetu. Vedno nove člane vključujemo v svojo ponočno zavest. Vsakdo misli svojo misel, toda vse misli so si sorodne. Ganotje me je prišlo, kadarkoli se je kdo zamažal od utrujenosti ali se v odmoru tesno naslonil na tovariša.

Za take noči bom do smrti hvaležen, kajti nočni mir nad slovenskim trpljenjem mi je daroval spoznanja, ki mi ob tem dnevu niso bila dala. Nekaj slovenskega je hoditi ponoči med požganimi slovenskimi domovi, mimo grobov, kjer spijo naši junaki. In obenem čutim mir veselja. Nekaj posebnega je spajati aktualnost z večnostjo. Mnogo stvari sem na takih nočnih pohodih premislil, vse, kar me zadnji dve leti pregiblje, sem v čistih nočeh jasno potrdil in zvesto prevzel nase.

Ali ni to velika stvar, če sem lahko vse, kar sem podnevi mislil in sklepal, ponoči spravil v sklad z zvezdami, z globokim prostorom neba, z onamno neizmernostjo bivanja? Marsikatero noč sem doživel, kako je vse na svetu povezano, in kako je tudi ponoči trdna in globoka resnica, ki jo podnevi oblikujemo s političnim razumom. Svojo odgovornost sem prej mogel preizkušati v zaprtih sobah, med knjigami in hlaskami ljudmi, danes jo preizkušam sredi odprtega stvarstva, v toku dogodkov, med ustvarjajočimi ljudmi.

Zavedam se, da je človeku dodeljena posebna sreča, če lahko ponoči leži pod milim nehom ter zre v migljajoči nebesni prostor, s tovariši šepeta o nalogah in skrbih prihodnjega dne. Zavedam se, da je posebna milost, če misel na mater, ženo in otroke vežeš z ljubeznijo do ljudi, ki so vsak hip pripravljene darovati življenje za skupno stvar. Največja svetlost današnjega časa je dana tistemu, ki se združuje z ljudstvom in živi z njim v snegu, dežju, ognju in smrtni nevarnosti. (Nadaljevanje na 4. strani.)

SEDAJ LAHKO DOBITE LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Zdržene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov. Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil velik ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):
Moje ime
Št., ulica ali Box št.
Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

The Garden ENCYCLOPEDIA

Cena knjige:

\$3.50

V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI

Skoro 1400 strani —

750 Slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnoge NOVE snovi novih ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Niš visokih pesov — vse je jasno, razloženo, vprano.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Združeni narodi potrebujejo ves odvišni živeti, ki ga je mogoče pridelati v Ameriki. . . . Vsak lahko nekoliko pomaga, ako mu je mogoče letos obdelati VICTORY VRT. Pripravite se za to delo že sedaj!

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM—KAR ŽELITE PRIDELATI! 19.000 člankov vam podrobno pojasni vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gnojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE: nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Združenih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

To knjigo je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtnarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
 Iz francoščine prestavil J. L.

(56)

"Moje povpraševanje se vam utegne zdeti čudno, gospod Bertaux," izpregovori, "in vendar mi radi odgovarjate nanje. Prav srčno vam zahvaljujem za prijaznost vašo! To mi dokazuje, da ste brdak mož in da ste vredni mojega zaupanja. Zatorej, poslušajte me! Malo časa po najinem tukajšnjem bivanju, morda že kaj drugi dan, sem imel nesrečo, da sem izgubil svojo mater. Dober človek me je našel nekaj milj od tukaj na deželni cesti! Vzel me je k sebi ter me odgojil."

"In to je bilo meseca decembra?"

"Da, v neki noči, ko je burja strašno razsajala in je sneg padal."

"O, sedaj uganem! Imel sem prav, ko nisem hotel pustiti vaše matere dalje. Ubožica! Štutil sem, kaj jo čaka!"

"Danes, ljubi gospod Bertaux, niti ne poznam imena svoje matere! Jaz iščem svojo rodjono, nepoznane svoje sorodnike, če ti še sploh živijo. Lahko torej uvidite, kako važno mi je vsako naznanilo iz vaših ust!"

"V istini, prav imate! Škoda, da sam ničesar ne vem."

"Vi se torej ne spominjate imena moje matere?"

"Ne!"

"Morda je zapisano v vaši knjigi za tujce?"

"Ah, v to knjigo se vpiše le redkokdo. Sicer so moje takratne knjige že davno raztrgane."

"Ali ne mislite, da je bila moja mati iz teh krajev?"

"Tega ne vem. Vendar se mi zdi, da se spominjam, da mi je rekla, da prihaja od daleč, od prav daleč."

"Od prav daleč?" ponavlja Leon. "To je čudno. Da je z mano v najhujši zimi tako daleč potovala, imeti je morala tehne vzroke." — In pomislivši na denar, ki ga je bil našel Goš, reče sam zase: "Uboaga mati! Izvestno je ono svoto tukaj po tegnili. Morda je ta denar po komu podedovala." — Na glas pa de: "Ali vam ni povedala, zakaj je šla nat pot?"

"Ne, častiti gospod. Oni ni rada govorila. Pa čakajte, zdaj se spominjam nečesa: dva, tri dni po njenem dohodu obiskal jo je neki mož."

Spomin mladeničev iznova oživi. "Da! da!" vzklikne. "Zdaj se tudi jaz tega spominjam! Neki mož je bil pri nama! Vzel me je v naročje ter me božal in poljuboval; jokal je in moja mati tudi! ... Pa to je vse, kar se morem spominjati. Komaj zablišči luč v moj spomin, in že ji sledi globoka senca! ... Pa vi, gospod Bertaux, ste tudi videli tega moža. Vi ga morda poznate?"

"Ne. Bil je, kakor se spominjam, kmet. Jaz ga nisem poznal!"

"Prihajal je pač tudi od daleč?"

"Baš narobe! Meni se zdi, da je bil iz naših krajev. Takrat sem bil še malo časa tukaj, in zato sem le malo ljudi poznal."

"In, ali niste videli tega kmeta nikoli več potem?"

"Tega bi ne mogel vedeti. Morda sem ga srečal, ne da bi ga spoznal. Saj so vsi naši kmetje za las podobni drug drugemu." Leon poparjen nagne glavo.

Gostilničar povzame sočutno: "Vi niste zadovoljni, ubogi gospod!"

"Res je. Vendar presrečna hvala, gospod Bertaux! Vi ste mi govorili o moji materi, povedali ste mi, da je bila lepa in da me je ljubila. Že to je veliko. Stoterna vam hvala!"

"Žal mi je, da vam še več ne morem povedati."

"Odgovorite mi samo še na eno vprašanje ... toda ne, saj mi ne morete povedati."

"Vprašajte vseeno."

"Ali veste, kam je hotela iti moja mati od tukaj?"

"Pač le v svojo domovino."

"Prav; a čudno je, da je zvečer peš odpotovala!"

"To je res čudno! Lahko bi bila do jutra počakala ter se odpeljala z dostavnikom (najetim vozom) vesoulskim ali grayskim. Jaz sem takrat mislil, da je morda želela obiskati koga v Fremicourt."

"V Fremicourt?"

"Da; kajti spominjam se, da me je pri odhodu vprašala, katera pot vodi tja."

"Fremicourt!" Ali je to daleč od tukaj?"

"Dve pišli milji."

"To je morda pravi sled, gospod Bertaux! Jutri odpotujem v Fremicourt!"

14. 7.

Da bi naredil gosliničarju, čegar prijatelj je že postal, ve selje, sede Leon k mizi ter pokliče nekoliko jedi in pijače. Po tem odide v svojo sobo. Tam se je udal sladko — tožnemu razmišljanju. V duhu je gledal svojo mater, kakor mu jo je popisal gosliničar, ter tujega moža, ki ga je božal in poljuboval. Kdo bi je mogel biti ta mož? Morda njegov oče. ...

Vse okoli njega je bila senca in skrivnost. Za njim viharna noč, pred njim nehotna puščobna, neznana planjava. Kaj li je bil on? Nič! In on tudi nič ni mogel postati. Zapuščen je človek brez imena, človek, ki ga je slučaj kakor v zasnežen vrzel v življenje. Kdo li mu bo vodnik? Kdo li mu donese pojasnilo?

A zdajci zažarijo mladeniču oči. Svetla podoba razžene megla, zvezda zablišči v njegovi noči in sladok glas mu pravi: "Bog vas ne pozabi!"

Njegove ustnice zašepečejo: Blanche!"

Bila je to iluzija, fata morgana njegovega srca. Pa kako malo je časih treba, da se poživi obupujoče srce!

(Nadaljevanje sledi.)

SLOVENSKI KRISTJAN SVOJEMU DUHOVNIKU

(Nadaljevanje z 3. strani.)

Blizali smo se vasi na hribu. Hiše so stale skrivnostno stisnjene in nas začudeno čakale. Sklenili smo, da se v vasi malo ustavimo in počijemo. Razpostavili smo straže in stopili v hiše. V njih so bili partizani že stari znanci, vaščani so jih sprejeli gostoljubno. Porazdelili smo se po hišah; z nekaterimi tovariši sem prišel v hišo bledega gospodarja, ki se je pred kratkim vrnil z Raba. (Iz koncentracijskega taborišča. Op. SANS.) Moji tovariši so kmalu odšli še dalje po vasi, vsi so imeli znanca v njej. Kako čutili potrebo po dobri besedi!

Naenkrat sem se spomnil, da imam tudi jaz znanca v vasi. Kar dvignilo me je, da bi šel in ga obišel. Povedal sem gospodarju, da bom šel obiskat domaćega kaplana, ki ga dobro poznam in ki se me bo gotovo razveselil, saj sva nekoč tako živo slutila vprašanja, ki so se danes odprla v vsej širini. Zahotelo se mi je pogovora z Nigodonom, ki me veže nanj tope spomin in ki ga danes gotovo trpi po d tragično krivdo duhovniškega stana.

Gospodar se je začudeno obrnil k meni in mi položil roko na rame: "Nikar, prosim vas!" Pogledal sem ga, in napolnila me je groza, češ, ali je tudi ta podlež! Gospodar, ki je gledal tolikim umirajočim na Rahu v oči, je rahlo stisnil roko na mojem ramenu in dejal: "Bojimo se ga." Tedaj se je v meni nekaj zrušilo. Verjel sem besedi izmučenega človeka. Stopil sem na prag hiše in se v močni temi zazrl proti župnišču.

Tam dobi v beli sobi spi mlad slovenski kaplan in ne ve, kaj se godi po svetu in nočjo v njegovi vasi. Pred moje oči je stopila podoba sobe, z ličnim pohištvom, svetimi podobami na stenah in novomašniškim spominom nad klečalnikom v kotu. Povsod sta red in čistost. Povsod diši po jabolkah in kadilu, čez okna visijo prosojne zavese in zastirajo pogled v življenje. Omara je polna knjig, budilka tikata na nočni omari, kjer poleg brevirja in izvoda "Slovenca" leži majhen tiskani obrazec, v katerem so stastično vpisana dobra in slaba dejanja minulega dneva. Na tej razpredelnici stoji vprašanje: Kolikokrat si obiskal Najsvetejše? — Kolikokrat si pobožno izrekel božje ime? Ali si si pritrgal pri

veštvo z odrešujočo resnico. V njem sem zagledal svetost slovenskega trpljenja in upanja. Zazdel se mi je kakor oče, ki je doživel življenje in smrt in ki so mu oči zazrle Obljubljeno deželo. Po dolgih stoletjih je zagledal znamenje na nebu, da se bo človekova pravica kmalu izkazala. Mi vsi smo izraževali tega upanja, on pa je dejanski njegov nosilec.

V sren slovenskega kmeta je zrasla vera v novi svet, kakor požene cvet v pomladni naravi. Tiho brez hrupa je sprejel spoznanje delovnega človeka in njih posledice. Ni ga prizadelo, ko so mu zažgali dom in zaklali sosedo. Ni ga omajalo, ko je njegov duhovnik obsodil njegovo upanje in ga zapisal na listo sumljivih ljudi. Njegova vera ni odvisna od dobrega ali slabega duhovnika. Ko je hranil na Rahu svoje zvesto upanje na boljši svet, je obenem molil rožni venec. Ko je prišlo nadenj nasilje domačih izdajalcev, je stisnil zobe in umolknil, toda upanja ni izgubil. Ravno tako ravna tisti, ki so popolnoma prepričani o neizbežnosti tistega, kar prihaja. To je zvestoba ljudstva, ki danes mnogo čisteje predstavlja Krizanega od njegovih duhovnikov.

Tisto noč sem vzljubil slovensko ljudstvo s posebno ljubeznijo. Pridružil sem se mu popolnoma in se ga tesno oklenil. Politčni in družbeni vlogi, ki jo ljudstvo igra v današnji zgodovini, se pridružuje še duhovna vloga. Ljudstvo ni le občestvo dela, ampak občestvo najzvestejših in najčistejših ljudi. Ljudstvo predstavlja zgodovinske sile in posebno pravno zaščitanje teh sil. Ljudstvo je občestvo tistih, ki so mu obljubljeni blagor in vzvišeno dostojanstvo v občestvu svetnikov.

Nasloniti se na ljudstvo se ne pravi le zaupati v njegovo družbeno tvornost, ampak zaupati tudi v njegovo naravno poslanstvo. Ljudstvo je danes nosilec človečnosti in svetosti. Vsem, ki so izšli iz ljudstva, je postavljena zapoved, da se povrnejo k svojem ljudstvu in z njimi zaživijo.

Kdor občuti resnično ljubezen do človeka, ga mora vzljubiti v ljudstvu, stopiti mora v ljudsko občestvo, z njim živeti in trpeti. Če pa to ljubezen premorem, potem moram izraziti jo brezpogojno, pa naj ima ljudstvo prav ali ne. Z ljubečim bitjem je treba živeti in umreti. Kako naj ljubim ljudstvo, če se ne spojim z njegovo usodo? V spomin mi prihajajo

V blestem in izmučenem kmetu pa sem začutil zvenenje dragocenega in toplega glasa, ki preveva svet in napolnjuje člo-

45-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

besede krščanskega misleca:

"Predno pretehtam dobro in zlo, ki ga je pričakovati od zgodovinskih sil ljudstva, se moram odločiti za sožitje in sočutje z njim."

To je moja misel, ki jo izražam slovenskemu duhovniku. Kristjan ne sme v nobenem primeru prenehati živeti s svojim ljudstvom. Kristus je prekal solze žalosti in veselja nad svojim ljudstvom, kajti ljubil ga je kot Bog in kot človek. Kristus je ljubil ravno njega. Prav to je znamenje Kristusa samega, da se njegov evangelij oznanja ubogim in trpečim. Zato je mesto slovenskega duhovnika danes edinole na strani ljudstva, to se pravi med tistimi, ki najbolj hrepenijo po svobodi, resnici in pravici, kajti v tej težnji je izraženo hrepenenje po odrešenju.

Ves slovenski narod je za hrepenel po svojem pravem človeškem življenju. Zdaj stoji sredi najbolj vročega preoblikovanja sveta, združen z vsemi

borec za novo podobo življenja. Slovenski narod nastopa z drugimi narodi na pozornici zgodovine, borec se za osamosvojitve človeka, naroda. Kakšna prilika za vse žive, neustrašene in ustvarjalne ljudi! Kakšna prilika za prave delilce božje milosti! Kakšna prilika za vse tiste, ki verujejo, upajo in ljubijo. Tu se ustvarja zgodovina, tu se oblikuje človeški rod, tu se odrešuje človek in narod.

Zato se dvigni, slovenski duhovnik, in polni odrešenjskega nemira politični med borec in ustvarjalec novega življenja, da zaživiš med njimi novega človeka in novega kristjana. Preloži s svojimi stanovskimi predsojdi in s svojo meščansko okolico ter se pridruži svojem ljudstvu. Mi vsi te čakamo, kristjani in ne kristjani. Posebno mi kristjani, ki nam je evangeljsko delovanje postalo največji ukaz. Želimo, da se v vas prebudijo prave duhovniške moči in se postavijo v službo bližnjemu.

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

1 Domače živali
Spisal Damir Feigel	10 Dedek je pravil
Spisal Julij Slapšak
2 Kreutzerjeva sonata
Spisal L. N. Tolstoj	12 Podprije vpadi
Frank Baron Trenk
Po raznih virih napisal Gjuro Panduric
3 Andrej Ternovec
Spisal Ivan Albrecht	13 Pariški slatar
Poslovenil Silvester K.
6 Pregarjanje indijanskih misijonarjev
Spisal Josip Spillman	14 Pravljice in pripovedke za mladino
Spisal Silvester Košutnik
8 Pravljice
Zapisal H. Majar	15 Bineški invalid
Spisal Silvester Košutnik

17 Vojnimir ali poganstvo in krst
Spisal Josip Ogrinec
18 Mladim srcem
Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Kaver Meško
19 Student naj bo
Spisal Fr. S. Finžgar
22 Balade in romance
Spisal A. Aškerc
23 Zbrani spisi za mladino
Spisal Engelbert Gangl
24 Andersonove pripovedke za mladino
Priredila Utra

25 Duhovni boj
(Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupoli
26 Denar
Dr. Karl Englis — Poslovenil Dr. Albin Ogria
35 Praški Judek
Spillmannova povest — Prev. Josip Vole
IGRE
28 Magda
(Igra) — Alojzij Remec
29 Peterčkove poslednje sanje
(Igra) — Pavel Golin
30 Potopljeni zvon
(Igra) — Gerhart Hauptmann
31 Revizor
(Igra) — Nikolaj Vasiljevič
32 Spodobni ljudje
(Igra) — L. Lipovec

33 Črne maske
(Igra) — L. Andrejev
34 Antingone
(Igra) Poslovenil C. Polar
Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!
36 Sveti Just
(Igra) — Spisal dr. F. Petronio
38 Tončkove sanje na Miklavžev večer
(Igra) — J. Erbeničnik F. Roje

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno da se poslužujejo — UNITED STATES C A N A D I A N POSTAL MONEY ORDER.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

Kar je zaloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo om-